

- improvement of the educational disciplines structure, educational plan, making them flexible and variative aiming at upgrading the level of educational needs and the needs of those, in whom professional responsibility is being formed;

- professionally creative direction of educational disciplines` content, which make the basis of junior medical specialists` responsibility and form their professional competence.

According to the research of T. Gurleva, the ways for the junior medical specialists` responsibility formation are the following:

1. Responsibility formation in the social activity of a student and a tutor;
2. Formation of responsibility in collective activity;
3. Creating conditions for self-growing of responsibility;

The effectiveness and success in responsibility formation when studying in a medical college depend on a method of educational process organization, corresponding to aims and goals of professional education.

Keywords: teaching stuff, professional responsibility, junior medical specialist, educational process.

Подано до редакції 15.01.15

УДК: 378 + 37.026 + 378.112

Тетяна Григорівна Постоян,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
управління освітніми закладами та державної служби,
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського,
вул. Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна

УПРАВЛІНСЬКА МОДЕРАЦІЯ В РОБОТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Розвиток сучасної освітньої практики зумовлює появу нових змістових і процесуальних характеристик педагогічної діяльності. У зв'язку з цим в реалізації актуальних завдань і сучасних аспектів професійної діяльності багато педагогів стикаються з проблемою, що полягає в недостатньому володінні актуальними професійними компетентностями, серед яких і компетентність управління сучасним навчально-виховним процесом. У статті обґрунтовано актуальність та доцільність використання модерації як технології управління навчально-виховним процесом, що в кінцевому результаті призводить до підвищення рівня сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців.

Ключові слова: професійна компетентність, вища школа, управління, навчально-виховний процес, педагогічні технології, технологія модерації.

Постановка проблеми. Потреби сучасного суспільства висувають перед вищою професійною освітою вимогу постійного зростання рівня підготовки фахівців та стимулюють модернізацію вітчизняної освітньої галузі, зокрема управління навчально-виховним процесом. Професійна підготовка майбутніх викладачів вищої школи має свої особливості, а тому одним із важливих завдань є виявлення, обґрунтування та перевірка інноваційних освітніх технологій, що забезпечують успішне формування професійної компетентності.

Донедавна в традиційно сформованій практиці викладання переважали методи, які більшою мірою зорієнтовані на запам'ятовування і відтворення навчального матеріалу, меншою – на розвиток творчого мислення, активізацію самостійної пізнавальної діяльності студентів. Однак, у зв'язку з модернізацією освіти, в останні роки поширюються інтерактивні технології навчання, які спонукають студентів до

самостійного пошуку знань, активізують їх пізнавальну діяльність, розвиток мислення, формування професійних умінь та навичок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання управління в системі освіти достатньо відображені в науково-педагогічній літературі (В. О. Василенко, Л. І. Даниленко, Г. В. Єльнікова, Л. М. Карамушка, В. В. Крижко, В. С. Лазарев, О. І. Мармаза, С. М. Павлютенков, В. С. Пікельна, М. М. Поташник, В. П. Симонов, Т. І. Шамова, В. Г. Шматько та ін.), проте слід зазначити, що проблеми управління розглядаються переважно на рівні управління закладом освіти. Водночас теоретична база управлінської діяльності педагога вищої школи розроблена недостатньо, спостерігається брак досліджень з проблеми розробки змісту управлінської компетентності.

Мета статті: обґрунтувати актуальність та доцільність використання модерації як технології

управління навчально-виховним процесом, що в кінцевому результаті призводить до підвищення рівня сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців, визначити принципи побудови технології модерзації, її складові, охарактеризувати процесуальні аспекти інноваційної педагогічної технології.

Виклад основного матеріалу. Проблема задоволення потреб суспільства у компетентних фахівцях високого рівня кваліфікації актуальна для всіх країн світу. Високі темпи розвитку світової економіки, що стрімко змінюють вимоги до випускника вищого закладу освіти, великий обсяг інформації, необхідної для засвоєння до кінця навчання, спонукають педагогів вищої школи використовувати технології інтерактивного навчання. На думку Д. Ахметова і Л. Гур'є, «зміна технології навчання має бути спрямована на переорієнтацію діяльності викладача від інформаційної до організаційної щодо керівництва самостійною навчально-пізнавальною, науково-дослідною та професійно-практичною діяльністю студентів» [1, с. 139]. Ця переорієнтація покликана сприяти формуванню у студентів професіоналізму та професійної компетентності.

Логіка викладу матеріалу спонукає звернутися до тлумачення професіоналізму сучасними науковцями. Н. В. Кузьміною професіоналізм визначено як міру оволодіння людиною сучасним змістом і засобами вирішення професійних задач, продуктивними способами їх здійснення. Вчена виділила три загальні ознаки професіоналізму: 1) володіння спеціальними знаннями про цілі, зміст, об'єкт і засоби праці; 2) володіння спеціальними вміннями на підготовчому, виконавчому, підсумковому етапах діяльності; 3) оволодіння спеціальними властивостями особистості та характеру, що дозволяють здійснювати процес діяльності й одержувати необхідні результати [5].

Надалі було доведено, що професіоналізм як категорію доцільно розглядати в більш широкому контексті – у діяльнісному та особистісному проявах. У процесі становлення професійної діяльності особистість розвивається щонайменше у чотирьох напрямках: особистісно-професійному, професійно-кваліфікаційному, професійно-посадовому і моральному [5]. Визнання цього факту дозволило розглядати в структурі професіоналізму підструктури, професіоналізм діяльності та професіоналізм особистості. З точки зору В. Г. Зазикіна [4], професіоналізм діяльності – це якісна характеристика суб'єкта діяльності, що відображає високу професійну кваліфікацію і компетентність, різноманітність ефективних професійних навичок і умінь, володіння сучасними алгоритмами і способами вирішення професійних завдань, що дозволяє здійснювати діяльність на високому рівні продуктивності. В свою чергу, професіоналізм особистості – якісна характеристика суб'єкта праці, що відображає високий рівень розвитку професійно важливих і особистісно-ділових якостей, адекватний рівень домагань, мотиваційну

сферу і ціннісні орієнтації, спрямовані на прогресивний розвиток фахівця.

З огляду на питання доцільності впровадження у навчально-виховний процес вищої школи технології модерзації є слушною позиція А. К. Маркової щодо становлення людини як професіонала. Вчена виділяє риси особистості, які в сучасному суспільстві найбільш сприяють становленню професіонала:

- дотримання професійної етики;
- індивідуальна соціальна і економічна відповідальність;
- внутрішній локус контролю (прагнення бачити причини подій свого життя в собі, а не в зовнішніх обставинах);
- завдастійкість і конкурентоспроможність;
- гнучкість і оперативність;
- смислотворчість (як здатність знаходити новий позитивний сенс у своєму житті і роботі);
- внутрішня діалогічність особистості;
- адекватна самооцінка і готовність до диференційованої оцінки рівня свого професіоналізму та ін. [6].

Розвиток сучасної освітньої практики зумовлює появу нових змістових і процесуальних характеристик педагогічної діяльності. У зв'язку з цим в реалізації актуальних завдань і сучасних аспектів професійної діяльності багато педагогів стикаються з проблемою, що полягає в недостатньому володінні актуальними та інноваційними професійними компетентностями, серед яких і компетентність управління сучасним навчально-виховним процесом у тому вигляді, як його нині все частіше трактують.

І оскільки нова освітня парадигма орієнтована, насамперед, на розвиток особистості як професіонала, який діє самостійно і відповідально у процесі професійного становлення та розвитку, то в цьому контексті нам вбачається плідним впровадження у професійну діяльність викладача вищої школи технології модерзації як кращого зразка світового педагогічного досвіду.

Розглянемо модерзацію як педагогічну технологію. Забезпечити розвиток пізнавальних, творчих здібностей студентів, умінь самостійно конструювати власні знання, умінь орієнтуватися в інформаційному середовищі, розвиток критичного мислення, формування професійних якостей, професійної культури забезпечує ефективна, але поки що недостатньо поширена у практиці роботи вищої школи педагогічна технологія модерзації.

Для вітчизняної педагогічної практики термін «технологія навчання» є досить новим. Він був введений в 1989 році В. П. Беспалько, який визначив педагогічну технологію як систематичне і послідовне втілення на практиці заздалегідь спроектованого навчально-виховного процесу [2].

Технологія модерзації спрямована на залучення всіх, хто навчається, до обговорення теми, виконання завдань, презентації результатів самостійної роботи, вона робить участь у навчальному процесі цікавою,

мотивованою, націленою на досягнення навчальних результатів.

Використання модерації дозволяє упорядкувати протікання всіх процесів навчально-виховної діяльності, тим самим забезпечити ефективне управління ними.

Moderare – в перекладі з латинської – приводити в рівновагу, керувати, регулювати.

Як освітня технологія модерація була вперше розроблена в 60-70 рр. минулого століття в Німеччині. Перша відома публікація з цієї проблеми належить німецьким фахівцям – «Ідеї модерації» (К. Klebert, E. Schreder, W. Straub) [3].

В основу розробки цілей, змісту, прийомів і методів модерації покладено педагогічні, психологічні та соціологічні аспекти. Методи модерації відрізняються від авторитарних дидактичних способів навчання. Викладач і студент є рівноправними учасниками навчально-виховного процесу, успіх навчання залежить від кожного з них. Студент перестає бути об'єктом навчання, займаючи активну позицію в навчально-виховному процесі.

Процес спільної роботи, організований за допомогою прийомів і методів модерації, сприяє зняттю бар'єрів спілкування, створює умови для розвитку творчого мислення та прийняття нестандартних рішень, формує і розвиває навички спільної діяльності.

Цілі застосування модерації – ефективне управління навчальною групою в процесі навчального заняття, максимальне залучення всіх студентів до навчально-виховного процесу, підтримка їх високої пізнавальної активності, гарантоване досягнення цілей навчального заняття, забезпечення організації та управління академічним часом, енергією та потенціалом всіх учасників освітнього процесу (викладача, студентів).

Для забезпечення ефективності управління навчально-виховним процесом і гарантованого досягнення запланованих цілей, технологія модерації побудована на засадах ключових принципів, серед яких:

- структурованість (зміст навчального заняття раціонально ділиться на чітко визначені частини);
- системність (окремі частини навчального заняття взаємопов'язані і впливають одна на одну);
- комплексність (зміст кожної частини навчального заняття і організаційні процеси націлені на навчання, виховання, розвиток і професійне формування студента);
- прозорість (діяльність кожного учасника відкрита, всі бачать хід освітнього процесу, його проміжні та підсумкові результати).

Інтерактивні методи навчання, що використовуються на кожному етапі модерації, ідеально підходять для цієї технології, обумовлюючи синергетичний ефект освітнього процесу.

Досягнення ефективності та якості освітнього процесу під час використання технології модерації, отримання запланованих результатів навчання, вихо-

вання, розвитку та професійної підготовки забезпечується організацією наступних ключових процесів: ефективна взаємодія (інтерація) учасників групового процесу; упорядкований обмін інформацією (комунікація) між усіма учасниками навчально-виховного процесу; унаочнення ходу і результатів навчально-виховного процесу (візуалізація); мотивація учасників навчально-виховного процесу; моніторинг освітнього процесу; рефлексія педагога і студентів; аналіз діяльності учасників і оцінка результатів.

Розглянемо процеси модерації. Інтерація – це основоположний процес модерації. Без ефективної взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу немає модерації, немає і очікуваних результатів.

Для організації ефективної взаємодії студентів формуються малі групи, в яких у подальшому відбувається основна робота. В процесі спільної роботи здійснюються різні інтерації: викладач-студент, студент-студент, викладач-мала група, викладач-навчальна група, мала група-мала група, мала група-навчальна група, студент-мала група, студент-навчальна група.

Принципи й методи формування груп залежать від завдань, які викладач вирішує під час певного навчального заняття, і від індивідуальних особливостей студентів, їх підготовки і соціальної ролі в студентському колективі. Групи можуть бути сформовані, виходячи з побажань студентів або за пропозицією викладача, коли необхідно досягти рівномірного розподілу студентів за рівнем їхньої підготовки.

Під час формування груп важливо розуміти, що від цього буде залежати ефективність взаємодії студентів і результативність навчально-виховного процесу.

Можна працювати в сталих групах на всіх навчальних заняттях, можна формувати групи щоразу на кожне заняття. Вибір залежить від ефективності роботи групи, групової динаміки, конкретних задач навчального заняття і навчально-виховного процесу в цілому.

Критерієм ефективності взаємодії студентів є здатність групи успішно діяти для досягнення поставлених цілей. Досягнення і підтримка стану співпраці у груповій роботі забезпечують якісне формування нових знань і умінь, активний розвиток соціальних та професійних вмінь та навичок.

Таким чином, недостатньо просто організувати роботу в групах, зусилля і майстерність педагога мають бути спрямовані на побудову ефективної взаємодії студентів (інтерація).

Процес комунікації забезпечує ефективні інтерації. Метою побудови комунікативного процесу повинен стати ефективний обмін інформацією між його учасниками. Для цього необхідно забезпечити наявність якісних джерел інформації, зручні канали комунікації, умови для вільної генерації, точної

передачі і сприйняття інформації всіма учасниками процесу, нейтралізація комунікативних бар'єрів і розривів комунікації та значних спотворень при передачі інформації.

Через інформацію студенти отримують нові знання, і від того, як буде організовано процес передачі, отримання та опрацювання інформації залежить якість набутих знань і умінь. Комунікації просякають увесь освітній процес і охоплюють кожного його учасника. В центрі уваги сучасних ефективних форм і методів навчання у вищій школі знаходиться самостійна навчальна діяльність студентів та інтенсивна групова взаємодія. Отже, на відміну від традиційного навчання, при якому комунікація розвивалася переважно між викладачем і студентом, викладачем і студентською групою, в інтерактивному навчанні виникають нові взаємодії. Для досягнення ефективності навчання педагог повинен організувати, стимулювати і контролювати виникнення і розвиток комунікацій в малих групах, між групами, між студентом і групою та ін.

Часто педагоги недостатньо уваги приділяють емоційно-чуттєвій сфері студентів, вважаючи це зайвим. Але необхідно враховувати, що створення позитивного емоційного фону навчального заняття для всіх студентів буде важливим мотивуючим фактором, що в кінцевому результаті забезпечує ефективність навчально-виховного процесу.

Комунікація – це ще й процес прямого і непрямого впливу, що здійснюється вербальними і невербальними засобами. Поведінка педагога, його поза і жести, вираз обличчя і очей часто передають набагато більше інформації, ніж слова. Ці сигнали чітко сприймаються студентами і вбудовуються в загальну систему отриманої інформації.

Для ефективної реалізації необхідно здійснити ще один ключовий процес – візуалізацію. Включення візуалізації в навчально-виховний процес дозволяє активно задіяти потужний зоровий канал отримання інформації. Наочна форма отримання інформації додатково активізує нервову систему, що забезпечує підвищену увагу і концентрацію студентів на предметі вивчення. Оформлюючи наочно результати самостійно опрацьованого навчального матеріалу (узагальнені схеми, таблиці, рисунки), під час навчального заняття активується потужний потенціал творчості. Пошук оригінальних форм відображення результатів роботи команди, реалізація в цьому процесі всіх здібностей студентів, вільне самовираження і пов'язані з цим яскраві позитивні емоції забезпечують ефективне засвоєння і надійне закріплення знань і умінь.

Презентація результатів роботи команди дозволяє всім учасникам навчально-виховного процесу ще раз звернутися до навчального матеріалу, представленого у простій і зрозумілій формі, поставити один одному запитання та прийняти участь в обговоренні відповідей.

Розвиток впевненості у своїх силах і позитивного настрою всіх учасників навчально-виховного процесу, стимулювання пізнавальної активності і творчості, розкриття та розвиток здібностей, сприяння ефективній співпраці – каталізатором цих процесів є мотивація.

Використання модерації само по собі вже призводить до підвищення мотивації учасників навчально-виховного процесу. На це впливають декілька факторів. По-перше, визнання рівноправної ролі студента у навчально-виховному процесі, що має могутній мотиваційний потенціал. По-друге, робота у команді. Це теж потужний мотивуючий чинник. Перед кожною командою стоїть конкретна мета, від кожного, без винятку, члена команди залежить успіх у досягненні мети, ніхто не хоче бути гіршим за інших, навпаки, мотивується визнання особистого вкладу учасника у спільну працю, у досягненні спільної мети, відчуття потрібності команді. Відхилення, якщо і виникають в роботі, найчастіше коригуються самими членами команди. По-третє, позитивна енергетика навчального заняття дає заряд бадьорості і студенту, і педагогу. Позитивне налаштування педагога на підтримку самостійної роботи студентів, їх ініціативи, творчості, командної гри, змагання; використання різноманітних форм навчання, а також нова роль педагога (старшого колеги) здійснюють потужну мотивуючу дію.

Наступний ключовий процес – моніторинг. Його проведення включає спостереження і порівняння реальних результатів кожного етапу навчального заняття із запланованим, а також формальне і неформальне фіксування ходу і результатів навчально-виховного процесу та внесення, за необхідністю, коректив у хід навчального заняття. Під час модерації здійснюється моніторинг двох процесів: виконання плану навчального заняття і групової динаміки. Розглянемо ці процеси.

Моніторинг освітнього процесу. Відхід від традиційної форми навчання і перехід до використання модерації, інтерактивних методів навчання може на перших кроках викликати певні труднощі щодо дотримання графіку навчального заняття. Тому педагогу важливо моніторити не тільки зміст, а й тривалість кожного етапу навчального заняття, намагаючись дотримуватися графіку, щоб повноцінно реалізувати кожен етап модерації та забезпечити досягнення цілей всього навчального заняття.

Моніторинг групової динаміки. Завдання моніторингу групової динаміки – забезпечити плавність проходження стадій розвитку навчальної групи і досягти стану співпраці учасників команди, підтримати їх взаємодію, взаємодопомогу, доповнення здібностей один одного для успішного виконання спільної роботи. За умови розвинутого співробітництва учасники команди самі себе навчають. Важко переоцінити значення такого досвіду у професійному становленні майбутнього педагога в

умовах вищої школи, адже у команді моделюються всі майбутні процеси, з якими стикатиметься випускник у професійній діяльності.

Рефлексія – осмислення нових знань, умінь, якостей і цінностей, критичний аналіз інформації, генерація відповідей на виклики оточення, а також самооцінка себе, власної поведінки, ролі, власного вкладу в процес групової роботи, коректування власної діяльності на основі цієї оцінки і потреб групи є обов'язковим атрибутом сучасної освіти.

Досягнення студентами необхідного рівня розуміння навчального матеріалу, принципів, нових відносин, критичний аналіз цінностей і прийняття моральних установок можливе за умови пропущення їх через себе, їх осмислення та усвідомлення.

Технологія модерації, на відміну від традиційних методик навчання, надає широкі можливості для рефлексії. Крім проведення рефлексії, в кінці навчального заняття можливе виділення часу для неї і на інших етапах навчально-виховного процесу, якщо на меті навчити студента думати, а не просто відтворювати отриману інформацію.

Дуже важливо в процесі аналізу та оцінки як для педагога, так і для студента – побачити результат своєї діяльності на навчальному занятті, побачити внесок цього результату у досягнення поставлених

цілей навчання, побачити зростання особистісних досягнень. Відчуття цього вкладу мотивує на подальші дії, подальше докладання зусиль.

Висновки. Нова освітня парадигма орієнтована, насамперед, на розвиток особистості як професіонала, який діє самостійно і відповідально у процесі професійного становлення. Впровадження у професійну діяльність викладача вищої школи технології модерації як кращого зразка світового педагогічного досвіду певною мірою вплине на подолання причин кризи професійної компетентності педагогів вищої школи.

Модерація – це ефективна інноваційна технологія, яка дозволяє значно підвищити результативність і якість професійної підготовки. Ефективність модерації визначається тим, що прийоми, методи і форми організації пізнавальної діяльності спрямовані на активізацію аналітичної та рефлексивної діяльності студентів, розвиток дослідницьких і проєктувальних умінь, розвиток комунікативних здібностей та навичок роботи в команді.

Технологія модерації дозволяє розвивати у студента власну мотиваційну сферу, ціннісні життєві орієнтації, професійну компетентність, формувати потребу у професіоналізмі ще на етапі навчання у вищому навчальному закладі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахметова Д., Гурье Л. Преподаватель вуза и инновационные технологии / Д. Ахметова, Л. Гурье // Высшее образование в России. – № 4. – 2001. – С. 138-144.
2. Беспалько В. П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения. Инструментарий профессионального обучения / В. П. Беспалько. – М., 1995. – 336 с
3. Лавриненко Н. М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы. / Н. М. Лавриненко. – К.: ВІРА ІНСАЙТ, 2000. – 443с.
4. Деркач А. А., Зазыкин В. Г., Маркова А. К. Психология развития профессионала / А. А. Деркач,

В. Г. Зазыкин, А. К. Маркова. – М.: РАГС, 2000. – 326 с.

5. Деркач А. А., Кузьмина Н. В. Акмеология: пути достижения вершин профессионализма / А. А. Деркач, Н. В. Кузьмина. – М.: РАУ, 1993. – 248с.

6. Маркова А. К. Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М., 1996. – 257с.

7. Постоян Т. Г. Освітні технології: навч. посібн. / Т. Г. Постоян. – Одеса: Вид.Букаєв В. В., 2014. – 204 с.

9. Шамова, Т. И. Управление образовательными системами: Учебное пособие для студ. высш. учеб. Заведений / Т. М. Давыденко, Г. Н. Шибанова; под ред. Т. И. Шамовой. – М.: Академия, 2005. – 384 с.

REFERENCES

1. Ahmetova, D., Gure, L. (2001). Prepodavatel vuza i innovatsionnye tehnologii [Higher school teacher and innovative technologies]. *Vysshee obrazovanie v Rossii – Higher education in Russia*, 4, 138-144 [in Russian].
2. Bepalko, V. P. (1995). *Pedagogika i progressivnyie tehnologii obucheniya. Instrumentariy professionalnogo obucheniya [Pedagogy and progressive teaching technologies. Apparatus of professional training]*. Moscow [in Russian].
3. Lavrynenko, N. M. (2000). *Pedahohika sotsializatsii: yevropeiski abrysy [Pedagogy of socialization: European outlines]*. Kyiv: VIRA INSAIT [in Ukrainian].
4. Derkach, A. A., Zazyikin, V. G., Markova, A. K. (2000). *Psihologiya razvitiya professionala [Psychology*

of professional's development]. Moscow: RAGS [in Russian].

5. Derkach, A. A., Kuzmina, N. V. (1993). *Akmeologiya: puti dostizheniya vershin professionalizma [Acmeology: ways of achieving acme of professionalism]*. Moscow: RAU [in Russian].

6. Markova, A. K. (1996). *Psihologiya professionalizma [Psychology of professionalism]*. Moscow [in Russian].

8. Shamova, T. I., Davyidenko, T. M., Shibanova, G. N. (2005). *Upravlenie obrazovatelnyimi sistemami: Uchebnoe posobie dlya stud. vyissh. ucheb. zavedeniy [Managing educational systems: textbook for students]*. Shamova, T. I. (Ed.). Moscow: Akademiya [in Russian].

Татьяна Григорьевна Постоян,
кандидат педагогических наук, доцент кафедры
управления образовательными учреждениями и государственной службы,
Южноукраинский национальный педагогический
университет имени К. Д. Ушинского,
ул. Старопортофранковская, 26, г. Одесса, Украина

УПРАВЛЕНЧЕСКАЯ МОДЕРАЦИЯ В РАБОТЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ

Потребности современного общества выдвигают перед высшим профессиональным образованием требование постоянного роста уровня подготовки специалистов и стимулируют модернизацию отечественной образовательной отрасли, в частности управления учебно-воспитательным процессом. До недавнего времени в традиционно сложившейся практике преподавания преобладали методы, которые в большей степени ориентированы на запоминание и воспроизведение учебного материала, менее – на развитие творческого мышления, активизацию самостоятельной познавательной деятельности студентов. Однако, в связи с модернизацией образования, в последние годы распространяются интерактивные технологии обучения, которые побуждают студентов к самостоятельному поиску знаний, активизируют их познавательную деятельность, развитие мышления, формирование профессиональных умений и навыков. Поскольку новая образовательная парадигма ориентирована прежде всего на развитие личности как профессионала, который действует самостоятельно и ответственно в процессе профессионального становления и развития, то в таком контексте представляется плодотворным внедрение в профессиональную деятельность преподавателя высшей школы технологии модерации как лучшего образца мирового педагогического опыта, который в определенной степени повлияет на преодоление причин кризиса профессиональной компетентности педагогов высшей школы. Интерактивные методы обучения, используемые на каждом этапе модерации, идеально подходят к этой технологии, обуславливая синергетический эффект образовательного процесса. Достижение эффективности и качества образовательного процесса при использовании технологии модерации, получение запланированных результатов обучения, воспитания, развития и профессиональной подготовки обеспечивается организацией следующих ключевых процессов: эффективное взаимодействие (интеракция) участников группового процесса; упорядоченный обмен информацией (коммуникация) между всеми участниками учебно-воспитательного процесса; наглядность хода и результатов учебно-воспитательного процесса (визуализация); мотивация участников учебно-воспитательного процесса; мониторинг образовательного процесса; рефлексия педагога и студентов; анализ деятельности участников и оценка результатов.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, высшая школа, управление, учебно-воспитательный процесс, педагогические технологии, технология модерации.

Tetiana Postoian,
PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), Associate Professor of the Department of
Educational Institutions Management and Civil Service,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
Staroportofrankivska Str., 26, Odesa, Ukraine

MANAGEMENT MODERATION IN UNIVERSITY LECTURER'S WORK

Demands of modern society put forward the requirement of constant increasing the level of specialists' training and promote modernization of domestic education in general and management of the educational process in particular. Until recently traditional teaching practice was based on methods, which were oriented at memorizing and reproducing educational material in a greater degree and in a lesser degree at the development of creative thinking, activation of students' independent cognitive activity. Thus, due to the modernization of education, interactive teaching technologies are becoming more and more popular. They induce students to search for knowledge independently; activate their cognitive activity, development of thinking, formation of professional abilities and skills. As the new educational paradigm is oriented, first of all, at the development of a personality as a professional, who acts independently and in a responsible manner in the process of his/her own professional becoming and development, in such a context higher school teacher's professional activity should include the moderation technology implementation as the best example of world pedagogical experience, which can in a certain degree influence the overcoming reasons of teachers' crisis of professional competence. Interactive teaching methods, which are used at each level of moderation, fall under this technology, determining the synergetic effect of this process. Achievement of efficiency and high quality of the educational process with the help of moderation technology, obtaining positive results of teaching, development and professional training are provided by means of organizing the following key processes: efficient interaction of group process participants; regulated information exchange (communication) between all participants of the educational process; demonstrating the progress

and results of the educational process (visualization); motivating participants of the educational process; monitoring the educational process; reflection of a pedagogue and students; analysis of participants' activity and appraisal of results.

Keywords: professional competence, higher school, management, educational process, pedagogical technologies, moderation technology.

Подано до редакції 20.01.15
